

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla Torda Csabáné dr. ügyvéd által képviselt **felperes neve (címe)** felperesnek - dr. Hadfi János ügyvéd által képviselt **alperes neve (címe)** alperes ellen tagkizárás iránt indított perében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2008. október 30. napján kelt 9.G.40.194/2008/13. számú ítélete ellen a felperes által 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 12.000 (Tizenkettőezer) Ft másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy 8 nap alatt - mulasztási bírság kiszabásának terhe mellett - rójon le pótlólag 3.000 (Háromezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A felperesi társaság 2006. május 10. napján alakult, jelenleg 4 cégjegyzékbe bejegyzett tagja van, székhelye a ... helyrajzi számú ingatlanon található, melynek bérleti jogát az alperes, aki a felperesi társaság tagja, apportként bocsátotta a társaság rendelkezésére. A felperes ügyvezetője 2008. május 9. napjára a társaság székhelyére taggyűlést hívott össze. Az alperes a taggyűlési meghívó kézhezvételét követően - arra hivatkozással, hogy a felperesi ügyvezető jogsértő módon járt el, amikor a kft székhelyén lévő igen jelentős és értékes növényterményiséget elszállította, ezen túl jelentős közüzemi díjtartozást is felhalmozott - a felperesi társaságtól a ... helyrajzi számú

ingatlanra vonatkozó székhelyhasználati jogot megvonta. Közölte azt is, hogy erre tekintettel a társaság székhelyén taggyűlés megtartására lehetőség nincsen.

A fenti előzményeket követően a felperes ügyvezetője a 2008. május 26. napján kelt meghívóban a taggyűlést 2008. június 11. napjára, a **cím 1** alatti ügyvédi irodába hívta össze, egyben a korábbi május 9-i taggyűlés összehívását tárgytalannak minősítette. A taggyűlési meghívóban - többek között - az alperes elleni tagkizárás iránti per megindításáról való határozathozatal napirendi pontként feltüntetésre került. E taggyűlés tényleges megtartására nem került sor, hanem az ügyvezető a 2008. június 6. napján kelt meghívóval a taggyűlés időpontját 2008. június 25. napjára halasztotta el, a taggyűlés helyeként a korábban megjelölt ügyvédi irodát nevezte meg, és a taggyűlés napirendi pontjaiként a korábbi meghívóban szereplő napirendi pontok kerültek feltüntetésre. Az alperes részére megküldött taggyűlési meghívó „nem kereste” jelzéssel visszaérkezett a felpereshez.

A felperes 2008. június 25. napján taggyűlést tartott, amelyen **személy 1** tag és ügyvezető, valamint **személy 2** tag, továbbá a felperesi társaság jogi képviselője voltak jelen. Az alperes a taggyűlésen nem jelent meg. A felvett jegyzőkönyv rögzíti, hogy a társaság negyedik tagja, **személy 3**, üzletrészt az alperes részére értékesítette, viszont a szerződés a kft. ügyvezetőjének nem került benyújtásra, de **személy 3** és az alperes egyaránt bejelentette, hogy az alperes az üzletrészt megszerezte. Ezért **személy 3** részére taggyűlési meghívó megküldésére nem is került sor. A taggyűlésen született 3/2008. (VI. 25.) számú határozattal a társaság döntött - a jegyzőkönyvben rögzített indokokra tekintettel - az alperessel szembeni tagkizárás iránti per megindításáról.

A felperes a taggyűlés megtartását követő törvényi határidőn belül keresetlevelében kérte a bíróságtól az alperes kizárását a felperesi társaságból. A kizárás iránti kérelmét a 2008. június 25-i taggyűlési jegyzőkönyvben is rögzített kizárási okokra alapította.

Az alperes a kereseti kérelem elutasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy a taggyűlésre meghívót nem kapott. A taggyűlés megtartására nem szabályszerűen került sor, a társasági törvény rendelkezései értelmében a társaság székhelyétől vagy telephelyétől eltérő helyszínre ugyanis csak a tagok egyszerű szótöbbséggel hozott, előzetes hozzájárulásával lehetett volna taggyűlést összehívni. Ezen túlmenően érdemben is vitatta a kereseti kérelem megalapozottságát.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította, és kötelezte őt perköltség megfizetésére. Az alperes elsődleges érdemi védekezésére tekintettel vizsgálta, hogy a tagkizárás iránti per megindításáról döntő legfőbb szerv összehívására a társasági törvény előírásai szerint került-e sor vagy sem. Megállapította, hogy a 2008. június 25. napjára szóló meghívót a felperes 2008. június 6. napján, vagyis a taggyűlés időpontját megelőző 15 nappal elküldte ugyan, azonban a tértivevényes levélből az is kiderül, hogy a címzett alperes a küldeményt nem kereste. Tény viszont, hogy a küldemény a feladó részére 2008. június 26. napján került visszaküldésre, ezért a taggyűlés június 25-i időpontjához képest nem

állapítható meg, hogy a meghívó a Gt. 7. § /2/ bekezdésében foglaltak figyelembevételével szabályszerűen kézbesítésre került volna az alperes részére. Ezen túlmenően megalapozottnak ítélte azt az alperesi hivatkozást is, hogy a taggyűlést a székhelytől eltérő helyszínre csak előzetes hozzájárulással lehetett volna összehívni. A felperes által csatolt társasági szerződés szerint a társaság székhelyétől vagy telephelyétől eltérő taggyűlés összehívásához valamennyi tag előzetes hozzájárulására van szükség. Tény, hogy ilyen előzetes hozzájárulást tartalmazó nyilatkozat beszerzésére a felperes részéről nem került sor. A felperesnek legalább meg kellett volna kísérelnie a taggyűlés székhelytől eltérő helyszínű összehívása tekintetében az alperes hozzájáruló nyilatkozatát kérni, tekintetben nem fogadható el az a felperesi érvelés, hogy az alperesi együttműködési kötelezettség teljes mértékű megszegése miatt erre lehetőség nem lett volna. Miután előzetes hozzájárulás beszerezésére nem került sor, így ez okból is megállapítható, hogy a keresetlevél benyújtását szabályosan összehívott taggyűlés nem előzte meg, ezért a kizárási kereset megalapozottságát érdemben nem vizsgálva, a felperes keresetét a Gt. 47. § /4/ bekezdésére is figyelemmel utasította el.

Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, és az eljáró bíróság ügy érdemi tárgyalására és új határozathozatalára történő utasítását. Állította, hogy az alperes magatartása miatt kényszerült a felperes arra, hogy a társaság székhelyétől eltérő helyszínre hívjon össze taggyűlést, és az alperes elutasító magatartása miatt tőle hozzájáruló nyilatkozat beszerzésére nem lett volna lehetőség, így elvárhatóság tekintetben a felperessel szemben nem áll fenn. Az alperes a székhelyhasználati jogot törvénytelenül vonta meg a felperesi társaságtól, és az alperes joggal való visszaélést követ el, és rosszhiszeműen jár el a felperes kárára, amit több momentum is alátámaszt. A felperes jogait és törvényes érdekeit az alperes tagként csorbítja, ezért az alperes felperesi társaságból történő kizárása mindenképpen indokolt. Az alperes magatartásából egyértelmű, hogy ő semmilyen körülmények között nem fog együttműködni a felperesi társasággal, ezért az eljáró bíróság jogértelmezése a felmerült bizonyítékok mérlegelése körében nem helytálló, hiszen olyan magatartást ítélt felróhatónak a felperes részéről, ami a tények alapján inkább a felperes védelmét kellene szolgálja.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

Az ítéletábra az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az alábbiakkal egészíti ki:
A 2008. június 25-i taggyűlésre szóló alperesi meghívó kézbesítési íve 2008. június 26. napján érkezett vissza „nem kereste” jelzéssel a felperesi társasághoz.

A 2006. december 19. napján kelt egységes szerkezetű felperesi társasági szerződés 10.3. pontja szerint a felperesi társaság székhelyétől, vagy telephelyétől

eltérő helyre történő taggyűlés összehívásához valamennyi tag előzetes hozzájárulása szükséges.

Az alperes 2009. február 16. napján, jogi képviselője által tett, közokiratba foglalt nyilatkozatában hozzájárult ahhoz, hogy egy következő, új, szabályszerűen összehívott taggyűlés a felperes székhelyétől eltérő helyszínen, a felperesi jogi képviselő tatai ügyvédi irodájában kerüljön megtartásra.

Az ítélet tábla a tényállást részben már az elsőfokú eljárásban rendelkezésre álló adatok (felpereshez visszaérkezett tértivevényes levél, továbbá a 8. sorszám alatt becsatolt egységes szerkezetű társasági szerződés), részben pedig az alperesi jogi képviselő másodfokú tárgyaláson tett nyilatkozata alapján egészítette ki.

A fellebbezés **alaptalan**.

A gazdasági társaságnak a tag kizárása iránt indított keresete alapján a bíróságnak elsődlegesen azt kell vizsgálnia, hogy a per megindításáról rendelkező - a társaság legfőbb szerve által meghozott - határozat a jogszabályban írt alaki feltételekre tekintettel érvényes-e vagy sem (lásd analógiával az 1997. évi CXIV. törvény 18-19. és 49. §-aira adott értelmező gyakorlatra a BH 2008/70. számú eseti döntést, amely a jogintézmény szabályainak változatlansága folytán a 2006. évi IV. törvény szabályainak értelmezése körében is irányadó). Érvényes taggyűlési határozathoz fogalmilag arra van szükség, hogy a taggyűlés összehívásának és megtartásának garanciális szabályait a társaság betartsa. Azt, hogy a taggyűlés összehívására és megtartására szabályszerűen került-e sor, a bíróságnak hivatalból is vizsgálnia kell (BH 2005/183. számú eseti döntés), ugyanis a kizárási határozathoz vezető okok értékelésére érdemben csak akkor kerülhet sor, ha a taggyűlési határozat meghozatala során jogszabálysértés nem történt, amely körülményt a bíróságnak elsődlegesen kell vizsgálnia (BDT 2005/1270. számú eseti döntés). Helyesen vizsgálta tehát az elsőfokú bíróság, hogy a taggyűlés összehívására, továbbá az alperes elleni tagkizárás iránti per megindításáról szóló taggyűlési határozat meghozatalára a jogszabályi előírásoknak megfelelően, érvényesen került-e sor vagy sem. Az ítélet tábla a taggyűlési meghívó elküldése, és annak alperes részére történő kézbesítésére vonatkozó megállapítások körében is osztja az elsőfokú bíróság által kifejtett álláspontot. A 2006. évi IV. törvény (Gt.) 7. § /1/ és /2/ bekezdése szabályozza, hogy társasági jogviszonyokban a törvényben előírt jognyilatkozatokat és határozatokat írásban, vagy más bizonyítható módon kell a címzett tudomására hozni. Ha az iratot postán küldték el, azt a tértivevényen feltüntetett átvételi időpontban, ajánlott küldemény esetén pedig - ellenkező bizonyításig - a feladástól számított ötödik munkanapon kell a belföldi címzetthez megérkezettnek tekinteni. A másodfokú bíróság által kiegészített - de az elsőfokú bíróság által is érdemben figyelembe vett - tényállás szerint a 2008. június 25-i taggyűlési meghívó az alperes részére feladásra került ugyan, de azt az alperes nem vette át, ugyanakkor arról, hogy a címzett a küldeményt „nem kereste”, a felperes csupán a levél hozzá történő visszaérkezésekor, azaz 2008. június 26. napján győződhetett meg. Miután az írásbeli közléshez szükség van arra, hogy a jognyilatkozat a másik féllel szemben közlésre kerüljön (Gt. 9. § /2/ bekezdése szerint megfelelően alkalmazandó Ptk. 214.

Gf.III.30.032/2009/3. szám

§ /1/ bekezdés), a közlés hatályosulása tekintetében pedig törvényi rendelkezések (postai kézbesítésről, illetve kézbesítési vélelem beállításáról szóló jogszabályi előírások) az

irányadók, így megállapítható, hogy a taggyűlési meghívó alperes részére történő tényleges kézbesítésének hiányáról, és arról, hogy mi volt a sikertelen kézbesítés oka, a felperes csupán a hozzá visszaérkezett postai jelzésből, azaz a taggyűlés megtartását követően értesülhetett. Mindebből kifolyólag a felperes a taggyűlés megtartásakor nem volt abban a helyzetben, hogy egyértelműen határozzon arról: az alperes részére a meghívó szabályszerűen kézbesítésre került-e, azaz a közlés hatályosulása tekintetében adat nem állt rendelkezésére. Ez pedig - ahogyan arra az elsőfokú bíróság is rámutatott - alaki okból akadály a 2008. június 25-i taggyűlésen bármilyen taggyűlési határozat érvényes meghozatalának.

Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság arra is, hogy ezen túlmenően a felperesi társaság taggyűlésének helyszíne sem felel meg a társaságra vonatkozó szabályoknak. A bíróság rendelkezésre bocsátott 2006. december 19-i egységes szerkezetű társasági szerződésből az állapítható meg, hogy a felperesi társaság Gt. szabályaitól eltérően, és annál szigorúbban határozta meg, hogy mely esetekben van lehetőség a társaság székhelyétől, vagy telephelyétől eltérő helyszínen taggyűlés megtartására. A társasági szerződés rendelkezése szerint csak egyhangú előzetes hozzájárulással lehet a székhelytől, vagy telephelytől eltérő helyen taggyűlést tartani. Miután a felperesi társaságnak jelenleg telephelye nincsen, a székhely használatával összefüggésben pedig olyan jogvita alakult a felek között, ami akadály a székhelyen történő taggyűlés tartásának, így helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperesnek a saját társasági szerződése rendelkezése szerint legalább meg kellett volna kísérelnie az alperestől a hozzájárulás beszerzését, enélkül ugyanis a taggyűlés a felperesi jogi képviselő ügyvédi irodájában jogszerűen nem tartható meg. Az kétségtelen, hogy vannak utaló adatok arra, hogy az alperes a felperessel való együttműködési kötelezettségét több tekintetben is megszegte - éppen ez vezetett arra, hogy vele szemben felmerült a tagkizárás iránti per megindításának lehetősége -, ugyanakkor más érdemi kérdésekben tanúsított együttműködési kötelezettség megszegése azt még nem igazolja, hogy az alperes a felperesi társaság taggyűlésének székhelytől való eltérő helyszínű összehívását is ellenezné, ahhoz hozzájárulását nem adná. Ennek egyébként ellentmond az is, hogy az alperes jogi képviselője útján a másodfokú eljárás során közokiratban rögzített nyilatkozatával hozzájárult ahhoz, hogy egy soron következő új taggyűlés megtartható legyen a társaság székhelyétől eltérő helyen, a felperesi jogi képviselő ügyvédi irodájában. Az ítélet tábla megjegyzi, hogy bár a felperesi jogi képviselő bírói felhívásra a társaság jelenleg hatályos módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt társasági szerződéseként a 2006. december 19. napján kelt okiratot csatolta be, a rendelkezésre álló cégkivonatból az is megállapítható, hogy a létesítő okirat utolsó módosításának időpontja 2008. március 5. napja volt. Így a valamennyi cégalapra vonatkozó hatályos rendelkezést nyilvánvalóan a 2006. december 19-i egységes szerkezetű társasági szerződés nem tartalmazhatja (abban például telephely feltüntetésére is sor került), így nem zárható ki az sem, hogy a taggyűlés összehívása vonatkozásában az utolsó társasági szerződésmódosítás a fentebb

ismertetett 10.3. rendelkezéseitől eltérően szabályozza a taggyűlés helye, illetve az előzetes hozzájárulás kérdését, azonban miután a perben a peranyag szolgáltatási kötelezettség a felet terheli (Pp. 3. § /3/ bekezdés), a bíróság a rendelkezésre bocsátott adatok alapján tud csak határozatot hozni, így a jelenlegi peradatok csak az elsőfokú bíróság által tett megállapítások tételére alkalmasak, a taggyűlés helyszínére vonatkozó

felperesi rendelkezés, illetve a székhelytől eltérő taggyűlés tartása vonatkozásában az egyhangú előzetes hozzájárulás tekintetében. Ha azonban a társaság jelenleg hatályos társasági szerződése a fentebb ismertetettől eltérő szabályokat határoz meg e körben, ennek a jogvita kimenetele szempontjából azért nincs perdöntő jelentősége, mert a székhelytől eltérő helyszínre vonatkozó garanciális szabályon kívül más alaki hibái is vannak a taggyűlésnek, ezért ezen ok esetleges mellőzése sem vezethetne a kereseti kérelem érdemi tárgyalásához.

Az elsőfokú bíróság által ismertetett garanciális szabályszegéseken túlmenően a felperes által hozott taggyűlési határozat jogszerűségével, illetve a taggyűlés összehívásával és megtartásával kapcsolatosan egyéb problémák is felmerülnek. A felperes által becsatolt 2008. június 18-i cégkivonatból megállapítható, hogy a felperesi társaságnak jelenleg is négy tagja van, azaz a **személy 3** és az alperes közötti üzletrész átruházása jogi következménye a cégjegyzékben átvezetésre nem került. A bírói gyakorlat által kialakított elvek szerint üzletrész átruházás folytán bekövetkezett tagváltozás a társasággal szemben már a cégjegyzékbe történő bejegyzést megelőzően hatályos lehet (BDT 2007/1573. számú eseti döntés), ugyanakkor - a Gt. 127. § /4/ bekezdésére figyelemmel - ahhoz, hogy a tagváltozás a társasággal szemben is hatályosuljon, szükség van a törvényben felsorolt konjunktív feltételek bekövetkezésére. A kft. tagjegyzékét az ügyvezető köteles vezetni (Gt. 150. §). A tagjegyzékben bekövetkezett változások nyomon követhetősége érdekében a tulajdonosváltozást, és annak időpontját az üzletrész megszerzője 8 napon belül köteles bejelenteni a társaságnak. E bejelentést közokiratban vagy teljes bizonyító erejű magánokiratban kell megtenni, és mellékelni kell hozzá az üzletrész adásvételi szerződést is. A bejelentésben nyilatkozni kell a megszerzés tényén kívül arról is, hogy az üzletrész megszerzője a társasági szerződés rendelkezéseit magára nézve kötelezőnek ismeri el (Gt. 127. § /4/ bekezdés). A rendelkezésre álló adatok alapján az állapítható meg, hogy a **személy 3** és az alperes közötti üzletrész átruházás vonatkozásában a tagváltozás a társasággal szemben még nem hatályosult, ugyanis a 2008. június 25-i taggyűlési jegyzőkönyvben rögzített nyilatkozat szerint csupán az üzletrész átruházás ténye került bejelentésre a felperesi társaság felé, azonban sem annak időpontja, sem pedig az nem állapítható meg, hogy a nyilatkozat megfelelő alaki előírások betartása mellett született-e. Az üzletrész átruházási szerződés ügyvezetőnek történő benyújtása, és az üzletrészt megszerző személy társasági szerződés magára nézve kötelező rendelkezéseinek elismerése nélkül a fentebb hivatkozott jogszabályi rendelkezés a tagváltozás társasággal szembeni hatályosulását nem teszi lehetővé, így a jelenlegi adatok és állapot szerint az állapítható meg, hogy **személy 3** változatlanul tagja a felperesi társaságnak. Amennyiben pedig ez az előfeltételezés szolgál kiindulópontul a taggyűlés szabályszerűségével kapcsolatosan, úgy az is megállapítható, hogy e tagnak történő meghívó küldése, és a taggyűlési jegyzőkönyvben **személy 3** szavazati jogának feltüntetése, továbbá a

- 7 -

Gf.III.30.032/2009/3. szám

határozathozatal során ekként az ő tagi minőségének figyelembevétele nem mellőzhető.

A fentiekre tekintettel az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét - az indokolás kiegészítése mellett - helybenhagyta, figyelemmel arra, hogy a taggyűléssel és az ott hozott határozat jogszerűségével szemben támasztott garanciális követelményeknek való megfelelés híján

érvényes határozatot a társaság a tagkizárás iránti per megindításáról nem hozhatott. Ennek folytán pedig érdemben a kizárási keresetben felhozott indokok nem voltak vizsgálhatók. Ezért a másodfokú bíróság sem vizsgálta a fellebbezés azon hivatkozásait, amelyek kizárólag a kizárás iránti kereset megalapozására, annak okaiként szolgáltak, így az sem képezhette érdemi vizsgálódás tárgyát, hogy a felperesi társaságba apportként bevitt bérleti jog esetén van-e egyáltalában lehetőség a „székhelyhasználati jog” visszavonására. E kérdéskör és a felperesi kereseti kérelemben megjelölt kizárás megalapozására szolgáló hivatkozások csak alakilag kifogástalan megelőző eljárás és taggyűlés megtartása esetén lesznek vizsgálhatók. Amennyiben a kizárás okaként megjelölt körülmények változatlanul fennállnak, úgy annak nincs akadálya, hogy a felperes az alperes másodfokú tárgyaláson megtett közokiratba foglalt nyilatkozata alapján, immáron a társaság székhelyétől eltérő helyszínen, a felperesi jogi képviselő ügyvédi irodájában tartson szabályszerű, jogszabályi előírásoknak mindenben megfelelő taggyűlést.

A fentiekre tekintettel az ítélőtábla a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján döntött az elsőfokú ítélet helybenhagyásáról. A felperes a másodfokú eljárásban is pervesztes lett, ezért a Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján perköltség megfizetésére köteles, melynek összege áll, az alperes jogi képviseletével kapcsolatosan felmerült, és az ítélőtábla által a 32/2003. (VIII. 22.) IM számú rendelet 3. § /3/, /5/ és /6/ bekezdése, valamint 4/A. § /1/ bekezdése alapján megállapított, az alperesi jogi képviselő által a másodfokú eljárásban kifejtett munkával is arányban álló 10.000 Ft + 20 % ÁFA mértékű ügyvédi munkadíjból. Az ítélőtábla észlelte, hogy a felperes fellebbezésére csupán 21.000 Ft fellebbezési eljárási illetéket rótt le, holott az 1990. évi XCIII. törvény 39. § /3/ bekezdés c./ pontjára figyelemmel az Itv. 46. § /1/ bekezdése szerinti fellebbezési eljárási illeték összege 24.000 Ft. Erre tekintettel az ítélőtábla az Itv. 74. § /2/ bekezdése alapján mulasztási bírság kiszabásának terhe mellett hívta fel a felperest a hiányzó fellebbezési eljárási illeték lerovására.

Szeged, 2009. február 16. napján

Dr. Kissné dr. Koch Ágnes sk.
a tanács elnöke

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin sk.
előadó bíró

Dr. Kiss Gabriella sk.
táblabíró